

enterprise
europe
network

ЕВРОПЕЙСКИ НОВИНИ

Месечен бюлетин на Европейски информационен и иновационен център към Търговско-промишлена палата - Враца брой 01, 2020 год.

ПЛАНЪТ ЗА ИНВЕСТИЦИИ КЪМ ЕВРОПЕЙСКИЯ ЗЕЛЕН ПАКТ И МЕХАНИЗЪТ ЗА СПРАВЕДЛИВ ПРЕХОД

Какво представлява Планът за инвестиции към Европейския зелен пакт?

Планът за инвестиции към Европейския зелен пакт, наричан още План за инвестиции за устойчива Европа (ПИУЕ), е инвестиционният стълб на Зеления пакт. За да бъдат постигнати целите, определени в рамките на Европейския зелен пакт, чрез плана ще бъдат мобилизирани най-малко 1 трилион евро устойчиви инвестиции през следващото десетилетие. Част от плана, а именно Механизъмът за справедлив преход, ще бъде насочен към осъществяването на справедлив и равнопоставен екологичен преход. Чрез него ще бъдат мобилизирани най-малко 100 млрд. евро инвестиции за периода 2021—2027 г. в подкрепа на работниците и гражданите в най-силно засегнатите от прехода региони.

Планът за инвестиции към Европейския зелен пакт има три основни цели:

Първо, благодарение на него ще се увеличи финансирането за прехода и ще се мобилизират най-малко 1 трилион евро в подкрепа на устойчивите инвестиции през следващото десетилетие посредством бюджета на ЕС и свързаните с него инструменти, по-специално InvestEU.

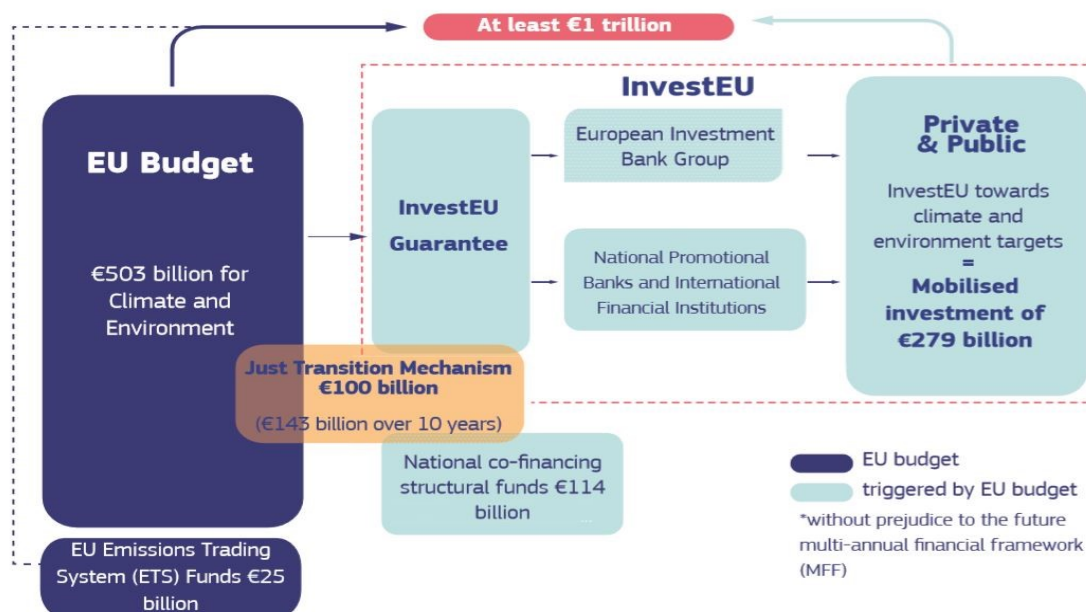
Второ, чрез Плана ще се създаде благоприятна рамка за частните инвеститори и публичния сектор с цел улесняване на устойчивите инвестиции.

Трето, чрез него ще предостави подкрепа на публичните администрации и организаторите на проекти при определянето, структурирането и изпълнението на устойчиви проекти.

По какъв начин ще се финансира Планът за инвестиции към Европейския зелен пакт? Как ще се мобилизират 1 трилион евро?

Превръщането на ЕС до 2050 г. в първия в света неутрален по отношение на климата блок е голямо предизвикателство, но също така и чудесна възможност. Бюджетът на ЕС, държавите членки и частните участници ще игра-

WHERE WILL THE MONEY COME FROM?

*The numbers shown here are net of any overlaps between climate, environmental and Just Transition Mechanism objectives.

ят важна роля за финансирането на Европейския зелен пакт. Само бюджетът на ЕС няма да е достатъчен за справяне с изменението на климата или за посрещане на огромните нужди от инвестиции в световен мащаб. Държавите членки и частните участници ще трябва да осигурят необходимия мащаб.

Следващият дългосрочен бюджет на ЕС ще се изпълнява в продължение на седем години от 2021 г. до 2027 г., като значителна част от средствата ще бъде инвестирана в цели, свързани с климата и околната среда. Комисията предложи 25 % от общия бюджет да бъдат насочени към действия за климата и околната среда в рамките на множество програми (напр. [Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони](#), [Европейския фонд за гарантиране на земеделието](#), [Европейски фонд за регионално развитие](#), [Кохезионния фонд](#), [Хоризонт Европа](#) и средства по [програма LIFE](#)). В своята цялост и екстраполиран за период от 7 до 10 години, а също и ако се приеме, че целта за климата след 2027 г. ще бъде поне запазена, бюджетът на ЕС ще предостави 503 млрд. евро за Плана за инвестиции към Европейския зелен пакт. Това ще доведе до допълнително национално съфинансиране в размер на около 114 млрд. евро за този период от време за проекти в областта на климата и околната среда.

В рамките на InvestEU ще бъдат мобилизирани около 279 млрд. евро под формата на частни и публични инвестиции в областта на климата и околната среда през периода 2021—2030 г. Фондът ще предостави гаранция от бюджета на ЕС и ще позволи на групата на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и на другите партньори по изпълнението да инвестират в повече и по-високорискови проекти, като привлече частни инвеститори.

За да се гарантира, че никой не е забравен, през периода 2021—2027 г. чрез Механизма за справедлив преход ще бъдат мобилизирани най-малко 100 млрд. евро инвестиции със средства от бюджета на ЕС, съфинансиране от държавите членки, както и принос от InvestEU и ЕИБ. Екстраполирани за период от десет години, средствата, мобилизирани чрез Механизма за справедлив преход, ще бъдат около 143 млрд. евро.

И накрая Фондът за иновации и Модернизационният фонд, които не са част от бюджета на ЕС, но се финансират с част от приходите от ключов политически инструмент — търговете за квоти за емисии на парникови газове в рамките на схемата на ЕС за търговия с емисии, ще осигурят около 25 млрд. евро за прехода на ЕС към неутралност по отношение на климата, със специален акцент върху държавите членки с по-ниски доходи що се отнася до Модернизационния фонд.

Каква част от средствата са нови?

Планът за инвестиции към Европейския зелен пакт се основава на предложението на Комисията за бъдещия дългосрочен бюджет за периода 2021—2027 г. Планът, чиято продължителност е 7 години, ще мобилизира 25 % от бюджета на ЕС за финансиране на борбата с изменението на климата и ще инвестира в цели, свързани с околната среда, чрез няколко програми на ЕС. Екстраполиран за 10 години, ако се приеме, че целта в областта на климата за периода след 2027 г. ще бъде поне запазена, дългосрочният бюджет се очаква да предостави 503 млрд. евро. В момента се водят преговори по следващия дългосрочен бюджет за периода 2021—2027 г. Цифрите се екстраполират за десет години, без да се засяга окончателното споразумение относно следващия дългосрочен бюджет и този след 2027 г.

Планът също така се основава на приноса от националните бюджети за проекти на ЕС, на публичните и частните инвестиции, мобилизирани по InvestEU, и средствата от СТЕ (Модернизационния фонд и Фонда за иновации).

Като част от Плана за инвестиции към Европейския зелен пакт Комисията предложи създаването на Механизъм за справедлив преход, включително нов Фонд за справедлив преход (ФСП). Фондът за справедлив преход ще разполага с нови средства в размер на 7,5 млрд. евро от бюджета на ЕС, които ще бъдат в допълнение към предложението на Комисията от 2018 г. за дългосрочния бюджет.

Ще трябва ли да се направят промени в настоящите предложения за следващия дългосрочен бюджет за 2021—2027 г, за да може тези средства на ЕС да бъдат предоставени?

На [2 май 2018 г.](#) Комисията представи предложение за модерен, балансиран и справедлив бюджет, за да се постигнат приоритетите на Европа, определени от лидерите в Братислава през 2016 г. и в Рим през 2017 г. Непосредствено след това бяха представени 37-те секторни предложения. Оттогава Комисията работи ръка за ръка с ротационното председателство на Съвета и с Европейския парламент, за да придвижи преговорите напред. Постигнат е голям напредък по отношение на общата рамка и по много от секторните предложения.

Комисията се стреми да преследва своите приоритети, изложени в политическите насоки, като част от по-широкообхватните амбиции за бюджета на ЕС. В този контекст изграждането на един амбициозен Механизъм за справедлив преход е приоритет. Ето защо Комисията внесе това предложение още в началото на своя мандат.

Предложенията относно Механизма за справедлив преход и Регламента за Фонд за справедлив преход се представят в момент, в който преговорите по дългосрочния бюджет на ЕС са в доста напреднала фаза. Така те ще бъдат включени в цялостния процес на преговори. Усилията са насочени към постигането на резултат, който да отговаря на нашите цели, като се вземат предвид по-широките ограничения. Поради това предложението за дългосрочния бюджет няма да бъде преразглеждано, като Комисията очаква предложенията да бъдат включени в окончателното споразумение относно дългосрочния бюджет за периода 2021—2027 г. Преговорната кутия, публикувана от финландското председателство, съдържа точка *point* *metoige* за Механизма за справедлив преход, посочвайки, че този нов инструмент дава основание за допълнително разпределение на средства.

Средствата в размер на 1 трилион евро в рамките на Плана за инвестиции към Европейския зелен пакт припокриват ли се с целта от 1 трилион евро, обявена от Европейската инвестиционна банка за проекти в областта на климата?

Комисията поема ангажимент да мобилизира най-малко 1 трилион евро инвестиции през следващото десетилетие в подкрепа на извършването на справедлив и екологичен преход. InvestEU ще бъде от ключово значение в тази насока. ЕИБ също така ще допринесе за целта по InvestEU, включително със специалната схема за справедлив преход, която е стълб 2 на Механизма за справедлив преход, както и по стълб 3 на Механизма под формата на механизъм за отпускане на заеми за публичния сектор. Очаква се приносът на ЕИБ

за Плана за инвестиции към Европейския зелен пакт да възлезе на около 250 млрд. евро под формата на мобилизирани инвестиции в рамките на мандати на ЕС (т.е. по инструменти на ЕС и чрез бюджета на ЕС).

Освен това ЕИБ обяви удвояване на своята цел по отношение на климата от 25 на 50 % до 2025 г. Това означава общо 1 трилион евро инвестиции през следващото десетилетие, които включват собствени операции на ЕИБ, както и такива по мандати на ЕС.

Каква е връзката между Плана за инвестиции към Европейския зелен пакт и InvestEU?

Програмата InvestEU беше предложена през юни 2018 г. като част от бъдещия дългосрочен бюджет на ЕС. Тя е част от Плана за инвестиции към Европейския зелен пакт и го допълва.

В рамките на InvestEU най-малко 30 % от мобилизираните инвестиции ще бъдат предоставени за проекти, свързани с климата и околната среда. Програмата също така допринася към Механизма за справедлив преход с нова специална схема InvestEU, чрез която да бъдат мобилизирани 45 млрд. евро устойчиви инвестиции в най-силно засегнатите от предизвикателствата на прехода региони.

InvestEU също така ще играе важна роля за насърчаване на устойчиви практики сред публичните и частните финансиращи организации и организаторите на проекти, като определя стандарти за проследяване на инвестициите, свързани с климата, и оценява екологичното и социалното въздействие на проектите.

И накрая, програмата InvestEU ще предоставя техническа помощ и консултантска подкрепа чрез консултантския център InvestEU. Той ще помага на организаторите на проекти от публичния и частния сектор да определят, разработват и изпълняват екологични инвестиционни проекти. Същевременно порталът InvestEU ще продължи да предлага безплатен и удобен за ползване онлайн инструмент, който осигурява видимост и възможности за осъществяване на контакти с инвеститори по света на предприятията и организаторите на проекти в ЕС, търсещи финансиране.

Какъв вид проекти ще бъдат финансирани по Плана за инвестиции към Европейския зелен пакт? Кой може да се ползва от подпомагането?

Проектите, финансирани по линия на Плана за инвестиции към Европейския зелен пакт, ще допринесат за постигането на целите на Европейския зелен пакт, за възникването на нови индустрии в областта на чистата енергия и кръговата икономика и за създаването на висококачествени работни места за една конкурентоспособна европейска икономика в крак с 21-и век.

Фондовете и програмите, които допринасят за Плана за инвестиции към Европейския зелен пакт (като InvestEU или Фонда за справедлив преход), ще осигурят целево финансиране за широк кръг проекти. Както малките проекти (напр. енергийно саниране на жилища на домакинства), така и по-големите проекти (напр. инсталиране на мрежа от станции за зареждане на електрически превозни средства) ще могат да се възползват от специални програми и продукти. Инвестиционната подкрепа ще бъде съобразена с нивото на риск на конкретните проекти.

Разглеждането на примери за устойчиви инвестиционни проекти, подкрепени в рамките на Плана за инвестиции за Европа, дава представа за вида проекти, които могат да бъдат финансирани по линия на InvestEU, като част от Плана за инвестиции към Европейския зелен пакт. Подобни проекти включват [модернизиране на регионалните топлофикационни услуги в Будапеща](#), подкрепа за [инсталирането на слънчеви панели](#) на частни домове, повишаване на енергийната ефективност на промишлени предприятия в Литва или [модернизиране на електро- и топлоснабдяването в Загреб](#).

Механизмът за справедлив преход ще се съсредоточи върху свързаните с прехода социални и икономически разходи в най-засегнатите региони и ще финансира проекти, насочени към създаване на нови работни места чрез подпомагане на предприятията, подкрепа за търсене на работа и преквалификация за търсещи работа, загубили работа си в резултат от прехода, но също и проекти за саниране на сгради и инвестиции в енергия от възобновяеми източници, регионални отоплителни мрежи и устойчив транспорт.

Какво ще направи Комисията, за да има достатъчно висококачествени проекти, които да бъдат финансирани?

Едно от основните предизвикателства пред практическото осъществяване на Плана за инвестиции към Европейския зелен пакт ще бъде разработването на портфейл от инвестиционни проекти, които отговарят на стратегическите цели на ЕС. Наличието на такива инвестиционни проекти все още не отговаря на търсенето. Предоставянето на техническа помощ и консултантска подкрепа на всички равнища на публичната администрация ще допринесе за идентифицирането и подготовката на устойчиви проекти и за изграждането на капацитет сред организаторите на проекти.

Като част от тези усилия, чрез Програмата за подкрепа на структурните реформи ще се предостави техническа помощ на държавите от ЕС за планиране и осъществяване на стимулиращи растежа реформи. Що се отнася до организаторите на проекти, чрез консултантския център InvestEU и консултантските инициативи, разработени в рамките на програма InvestEU, ще се подпомага идентифицирането, подготовката, разработването, структурирането и изпълнението на инвестиционни проекти. Комисията също така ще се погрижи подкрепата за публичната администрация и подкрепата за всеки проект да се предоставят по координиран начин. Това може да включва помощ за съчетаване на различни възможности за финансиране в цялостни регионални планове.

Що се отнася до Механизма за справедлив преход, Комисията първо ще помогне на държавите членки и регионите да изготвят териториални планове за преход. След това чрез платформа за справедлив преход ще се подпомогне създаването на портфейл от проекти в регионите, които са най-засегнати от трудностите на прехода.

Как Комисията ще следи дали финансираните инвестиции са наистина устойчиви?

Постигането на амбициозните цели на Съюза в областта на климата ще бъде подкрепено с надеждна система за докладване и мониторинг, която ще се основава на конкретни методики, използвани в рамките на съответните програми.

В по-общ план всяка година Комисията ще провежда среща на върха по въпросите на устойчивите инвестиции с всички заинтересовани страни. Срещата ще дава възможност да се прави преглед на напредъка по всички направления на Плана за инвестиции към Европейския зелен пакт и да се набелязват нови посоки за действие.

Как ще се използва таксономията на ЕС в контекста на Плана за инвестиции към Европейския зелен пакт?

Комисията приветства постигнатото неотдавна от съзакондателите политическо споразумение относно регламента за създаване на рамка за насърчаване на инвестициите в устойчиво развитие, включително таксономията на ЕС. Тя ще помогне за наличието на общо разбиране в частния сектор за това какво представляват зелените инвестиции и осигурява основа за създаване на общоевропейска система за класификация на екологосъобразните икономически дейности. До края на 2020 г. Комисията ще изготви таксономията в областта на климата, а до края на 2021 г. — таксономията за всички други цели, свързани с околната среда.

Таксономията на ЕС ще бъде включена в методиката за проследяване на свързаните с климата разходи в рамките на InvestEU, която ще се използва от партньорите по изпълнението на InvestEU.

Комисията ще проучи и начина, по който таксономията на ЕС може да се използва от публичния сектор в контекста на Европейския зелен пакт, извън InvestEU.

Как Планът за инвестиции към Европейския зелен пакт ще помогне на хората и регионите, които са засегнати в най-голяма степен от зеления преход?

Тъй като ЕС ще премине към неутралност по отношение на климата, не всички държави членки или региони започват от една и съща позиция. Някои от тях трябва да изминат по-дълъг път от други, за да постигнат целите в областта на климата. Освен това някои региони ще бъдат засегнати в по-голяма степен от прехода, отколкото други, особено регионите, в които работните места зависят от изкопаеми горива, включително въглища, лигнит, торф и битуминозни шисти, или въглеродно интензивни промишлени процеси, при които се отделят емисии на парникови газове.

Трансформирането на тези региони ще бъде от съществено значение за постигане на въглеродна неутралност. При зеления преход трябва на първо място да бъдат поставени хората и да се обърне внимание на регионите, секторите и работниците, които ще се сблъскат с най-големите предизвикателства. Преходът трябва да е успешен за всички или изобщо няма да е успешен.

За да се гарантира, че преходът ще се осъществи по справедлив начин, като се вземат предвид опасенията на най-силно засегнатите държави, региони, предприятия и работници, Комисията предлага да се създаде механизъм за справедлив преход с цел предоставяне на целева подкрепа.

Какво представлява Механизмът за справедлив преход и по какъв начин ще бъде финансиран?

Докато в Плана за инвестиции към Европейския зелен пакт се разглеждат начините за подпомагане на Зеления пакт като цяло, Механизмът за справедлив преход е насочен конкретно към регионите, които ще бъдат засегнати от прехода в най-голяма степен. Така ще се гарантира, че преходът към неутралност по отношение на климата е ефективен в интерес на всички.

Механизмът за справедлив преход е структуриран около три стълба на финансиране:

- **Фонд за справедлив преход:** новият фонд ще има свой собствен бюджет в рамките на бюджета на ЕС, като Комисията предлага той да е в размер на 7,5 млрд. евро в допълнение към предложението й за дългосрочен бюджет. За фонда е изготвено ново законодателно предложение, представено заедно с Плана за инвестиции към Европейския зелен пакт. Към всяко евро от Фонда за справедлив преход държавите членки ще прибавят минимум 1,5 евро и максимум 3 евро от Европейския фонд за регионално развитие и Европейския социален фонд плюс. Тези средства от бюджета на ЕС ще бъдат допълнени от национално съфинансиране в съответствие с правилата на политиката на сближаване. Общо финансирането ще достигне между 30 и 50 млрд. евро за периода 2021—2027 г. От фонда ще се предоставят предимно безвъзмездни средства на регионите, в които много хора работят в секторите за добив на въглища, лигнит, битуминозни шисти и торф, или регионите, в които има отрасли с високи емисии на парникови газове. Например ще се помага на работниците да развият умения и компетентности за трудовия пазар на бъдещето, както и на МСП, а освен това ще се подкрепят нови икономически възможности за създаване на работни места в тези региони. Ще се подпомагат и инвестициите в прехода към чиста енергия, например за подобряване на енергийната ефективност.
- **Специална схема за справедлив преход в рамките на InvestEU,** с която ще се мобилизират инвестиции в размер до 45 млрд. евро. Чрез нея ще се привличат частни инвестиции, които са от полза за тези региони, и ще се помогне на техните икономики да намерят нови източници на растеж. Например това може да включва проекти за декарбонизация, икономическа диверсификация на регионите, енергийна, транспортна и социална инфраструктура. Схемата ще функционира в съответствие с принципите на InvestEU, като част от финансирането по линия на InvestEU ще бъде насочена към целите за справедлив преход. Целта за генериране на инвестиции в размер на 45 млрд. евро съответства на провизиране в размер на около 1,8 млрд. евро от бюджета на ЕС за програма InvestEU.
- **Механизъм за отпускане на заеми за публичния сектор** съвместно с Европейската инвестиционна банка, подкрепен от бюджета на ЕС, чрез който ще се мобилизират инвестиции в размер между 25 и 30 млрд. евро. Той ще се използва за заеми при облекчени условия за публичния сектор, например за инвестиции в енергийна и транспортна инфраструктура, топлоснабдителни мрежи и саниране на сгради. Механизмът за отпускане на заеми ще се финансира с 1,5 млрд. евро от бюджета на ЕС, както и с 10 млрд. евро от ЕИБ, които тя ще използва за отпускане на заеми на собствен риск. Комисията ще представи законодателно предложение за създаването на този нов механизъм за отпускане на заеми за публичния сектор през март 2020 г.

Механизмът за справедлив преход включва не само финансиране — като използва платформа за справедлив преход, Комисията ще предоставя техническа помощ на държавите членки, регионите и инвеститорите и ще осигури участието на засегнатите общности, местните органи, социалните партньори и неправителствените организации. Платформата ще даде възможност за двустранен и многостранен обмен на опит относно извлечените поуки и най-добрите практики във всички засегнати сектори. Комисията също така ще улесни инвестициите в прехода, като се погрижи с регулаторната рамка да се предоставят подходящи стимули.

Как държавите от ЕС могат да получат подкрепа от Механизма за справедлив преход?

Трите стълба на финансиране ще бъдат свързани чрез „териториални планове за справедлив преход“. Като вземат предвид анализа на Комисията в рамките на европейския семестър, държавите членки ще изготвят един или повече териториални планове за справедлив преход, в които ще очертаят процеса на преход до 2030 г. в съответствие с националните планове в областта на енергетиката и климата и с прехода към неутрална по отношение на климата икономика. В териториалните планове за справедлив преход ще бъдат посочени най-силно засегнатите територии, които трябва да бъдат подкрепени. В плановете за всяка от тези територии ще бъдат определени социалните, икономическите и екологичните предизвикателства и ще бъдат посочени подробности относно нуждите и мерките за икономическа диверсификация, преквалификация и възстановяване на околната среда.

Одобряването на плановете от страна на Комисията ще открие възможности за специално финансиране от Фонда за справедлив преход (стълб 1 на Механизма за справедлив преход), както и от InvestEU (стълб 2) и механизма за отпускане на заеми за публичния сектор от ЕИБ (стълб 3). Проектите в регионите с одобрен план за справедлив преход или проектите, които са от пряка полза за тези региони (дори ако те не се осъществяват в самите региони), могат да се възползват от специалната схема по InvestEU и механизма за отпускане на заеми за публичния сектор, но само когато с финансирането извън тези региони се подкрепя техният преход. Това е от значение по-конкретно за проектите за транспортна или енергийна инфраструктура, чрез които се подобрява свързаността на тези територии.

Териториите, които получават подкрепа от Фонда за справедлив преход, ще могат да се възползват и от специален механизъм за техническа помощ, който ще бъде създаден по инициатива на Комисията.

Кои държави ще могат да се възползват от подкрепата от Фонда за справедлив преход и как ще бъдат разпределени средствата за тях?

Фондът за справедлив преход ще предоставя подкрепа на всички държави — членки на ЕС. Предложението е предназначено за Съюз от 27 държави членки(, като се има предвид намерението на Обединеното кралство да се оттегли от Европейския съюз.

Разпределението на финансовите средства на Фонда за справедлив преход ще е съобразено със способността на държавите членки да финансират необходимите инвестиции, за да се справят с прехода към неутралност по отношение на климата. В метода на разпределение се отчита следното:

мащабът на предизвикателството, поставено от прехода пред регионите с най-големи въглеродни емисии, които отделят парникови газове;

социалните предизвикателства с оглед на потенциалната загуба на работни места в промишлеността, извличането на битуминозни шисти, добива на въглища и на лигнитни въглища, производството на торф, както и необходимостта от последваща преквалификация на работниците;

равнището на икономическо развитие на държавите членки и съответния инвестиционен капацитет.

Държавите членки ще допълват разпределените им от Фонда за справедлив преход средства със своите ресурси по линия на Европейския фонд за регионално развитие и Европейския социален фонд+ чрез механизъм за прехвърляне. Те ще отпускат също национални ресурси, които да допълнят средствата от Съюза под формата на съфинансиране в съответствие с правилата на политиката на сближаване. Равнището на съфинансиране от Съюза ще бъде определено в зависимост от категорията региони, в които се намират идентифицираните територии. По този начин общите средства за Фонда за справедлив преход ще достигнат между 30 и 50 млрд. евро.

Как подкрепата от InvestEU и механизмът за отпускане на заеми в публичния сектор ще допълват Фонда за справедлив преход?

Подкрепата, предоставена чрез Фонда за справедлив преход, ще бъде допълнена от специална схема за справедлив преход в рамките на InvestEU. Тази схема ще подкрепя по-широк набор инвестиции, по-специално като допринася към прехода чрез подкрепа за нисковъглеродни и устойчиви на изменението на климата дейности, като например инвестиции във възобновяеми енергийни източници и схеми за енергийна ефективност. Благодарение на схемата ще може също да се мобилизира финансиране за проекти за енергийна и транспортна инфраструктура, включително газова инфраструктура и топлоснабдяване, както и проекти за декарбонизация, икономическа диверсификация на регионите и социална инфраструктура. Освен това, нов механизъм за отпускане на заеми в публичния сектор, създаден заедно с ЕИБ, ще предоставя субсидирано финансиране на местните органи в полза на съответните региони. Схемата InvestEU и механизмът за отпускане на заеми в публичния сектор ще подкрепят не само инвестициите в проекти в териториите, осъществяващи справедлив преход, но също така и в проекти, благоприятстващи пряко прехода в тези региони.

Каква е ролята на групата на Европейската инвестиционна банка в Плана за инвестиции към Европейския зелен пакт и Механизма за справедлив преход?

Групата на Европейската инвестиционна банка е важен партньор на Европейската комисия. Групата на ЕИБ участва в Механизма за справедлив преход по два начина:

- Първо, тя е основният финансиращ партньор с дял от 75 % от гаранцията, осигуряваща подкрепа за InvestEU, който е гръбнакът на Плана за инвестиции към Европейския зелен пакт. Освен това Механизмът за справедлив преход ще включва специална схема за справедлив преход в рамките на програмата InvestEU, за да се генерират допълнителни инвестиции в полза на най-засегнатите региони. Ще се прилагат общите условия на InvestEU, а ЕИБ ще продължи да бъде привилегирован партньор.
- Второ, ЕИБ ще допринесе за създаването на механизъм за отпускане на заеми в публичния сектор с цел оказване на подкрепа на националните и регионалните органи посредством нисколихвени заеми. С приноса от бюджета на ЕС в размер на 1,5 млрд. евро и отпускането на заеми от ЕИБ на собствен риск в размер на 10 млрд. евро, механизмът за отпускане на заеми в публичния сектор може да мобилизира между 25 и 30 млрд. евро публични инвестиции за периода 2021—2027 г.

Той ще бъде използван, наред с другото, за инвестиции в енергийна и транспортна инфраструктура, топлофикационни мрежи, обновяване и изолация на сгради.

Как ще допринесе InvestEU за процеса на справедлив преход? Ще заделите ли част от бюджетната гаранция за тази цел? Ще се наложи ли регламентът отново да бъде отворен със съзакондателите?

Регламентът за InvestEU няма да бъде отварян отново. Част от финансирането по линия на InvestEU ще бъде съсредоточена върху целите за справедлив преход. Това би могло да генерира инвестиции в размер до 45 млрд. евро за периода 2021–2027 г. в подкрепа на прехода в засегнатите региони, като целта е да се отрази коефициентът за разпределение за съответната държава в рамките на Фонд за справедлив преход. При все това крайното предназначение на InvestEU ще продължи да се основава на търсенето и ще зависи от портфейла от проекти, като капацитетът за усвояване на средства от засегнатите региони ще бъде от възлово значение за постигането на целите. Общата целева стойност от 45 млрд. евро съответства на провизиране в размер на около 1,8 млрд. евро от бюджета на ЕС за програмата InvestEU.

За да се избегне ненужно ограничаване на предлагането на проекти, InvestEU не само ще подкрепя инвестициите в проекти в териториите, осъществяващи справедлив преход (региони с одобрен план за преход съгласно Регламента за създаването на Фонд за справедлив преход), но също и в проекти от пряка полза за тези региони. Това се отнася по-конкретно за транспортни или енергийни инфраструктурни проекти, които подобряват свързаността на териториите, осъществяващи справедлив преход. Освен това, в сравнение с Фонда за справедлив преход, ще се даде възможност за инвестиции в по-широк кръг от проекти в съответствие предвид по-големия обхват на допустимост на инвестициите по линия на InvestEU. InvestEU ще подкрепя финансирането, наред с другото, на проекти за декарбонизация, икономическа диверсификация на регионите и социална инфраструктура, но също така и проекти за енергийна и транспортна инфраструктура, включително газова инфраструктура и централно отопление.

Как ще функционира механизмът за отпускане на заеми в публичния сектор в рамките на групата на ЕИБ? Кой ще са бенефициерите?

Механизмът за отпускане на заеми ще бъде насочен конкретно към регионите, които ще бъдат най-силно засегнати от прехода. Точният географски обхват ще бъде същият като този на схемата за справедлив преход по линия на InvestEU (стълб 2 от ФСП), т.е. проекти в регионите с одобрени планове за справедлив преход, както и проекти от пряка полза за тези региони.

Ще се подпомагат инвестиции в различни сектори, като енергийна и транспортна инфраструктура, топлоснабдителни мрежи, мерки за енергийна ефективност, включително саниране на сгради, както и социална инфраструктура, а също и други отрасли.

Подпомагането по линия на механизма за отпускане на заеми в публичния сектор е от полза за проекти, които не генерират приходи и в противен случай не биха били финансирани. По тази причина това финансиране ще допълва продуктите, предлагани от специалната схема за справедлив преход в рамките на InvestEU.

Комисията ще представи законодателно предложение за създаването на този нов механизъм за отпускане на заеми в публичния сектор през март 2020 г.

ТЪРГОВИЯ: ПЪРВАТА ГОДИНА ОТ ПРИЛАГАНЕТО НА СПОРАЗУМЕНИЕТО ЗА ИКОНОМИЧЕСКО ПАРТНЬОРСТВО МЕЖДУ ЕС И ЯПОНИЯ ПОКАЗВА НАРАСТВАНЕ НА ИЗНОСА НА ЕС

На 1 февруари 2020 г. изтича първата година от влизането в сила на [споразумението](#) за икономическо партньорство между ЕС и Япония (СИП). През първите десет месеца от началото на прилагане на споразумението износът на ЕС за Япония е нараснал с 6,6 % в сравнение със същия период на предходната година. Това надхвърля растежа през последните три години, чиято средна стойност е 4,7 % (по данни на Евростат). Износът на Япония за Европа през същия период е нараснал с 6,3 %.

Комисарят по въпросите на търговията Фил Хоган заяви: *Търговското споразумение между ЕС и Япония носи ползи за гражданите, работниците, земеделските стопани и предприятията в Европа и Япония. Отвореността, доверието и ангажираността по отношение на установените правила спомагат за постигането на устойчив растеж в търговията. ЕС е и ще продължи да бъде най-големият и най-активен търговски блок в света. ЕС е доверен партньор по двустранни споразумения с повече от 70 държави, с които формираме най-голямата търговска мрежа в света.*

В някои сектори растежът на износа за същия период е още по-висок:

- Износът на **месо** се е увеличил с 12 %, като увеличението при свинското месо е 12,6 %, а при замразеното говеждо месо — повече от три пъти.
- Износът на **млечни продукти** се е увеличил с 10,4 % (включително 47 % увеличение на износа на масло).
- Износът на **напитки** е нараснал с 20 %, като растежът при виното е 17,3 %.
- При **кожените изделия и облеклата** е отбелязан растеж на износа от съответно 14 % и 9,5 %.
- Износът на **електрически машини**, като например телекомуникационно оборудване, носители за запаметяване на данни и електронни схеми, се е увеличил с 16,4 %.

СИП между ЕС и Япония предлага нови възможности за предприятията от ЕС от всякакъв мащаб да извършват износ за Япония. Със споразумението се премахват почти всички мита върху износа на ЕС за Япония, възлизащи на 1 мили-

ард евро годишно. Когато споразумението започне да се прилага в пълна степен, Япония ще е премахнала митата за 97 % от внасяните от ЕС стоки, а годишната търговия между ЕС и Япония би могла да се увеличи с близо 36 милиарда евро.

Следните сектори са сред тези, които имат добра възможност да извлекат ползи от СИП между ЕС и Япония:

- **Испански кожени изделия:** Испанското обувно предприятие Masaltos реализира близо две трети от приходите си от продажби в чужбина, като 4 % от приходите са от продажби в Япония. То стана по-конкурентоспособно на японския пазар, тъй като СИП спомогна за намаляване на разходите на износителите на луксозни продукти.
- **Френски семена:** Френската НЕМР-it е земеделска кооперация, специализирана в производството и сертифицирането на семена. През последните четири години тя работи със сдружението „Hokkaido Nemp“ в опит да се възобнови отглеждането в Япония на традиционната култура коноп. Търговското споразумение на ЕС с Япония би могло да спомогне за развитието на бизнеса между НЕМР-it и японските земеделски производители чрез разработването на сортове растения, които не съдържат ТНС.
- **Ирландско говеждо месо:** Bord Bia, Ирландският съвет по храните, популяризира говеждото месо от ЕС чрез съфинансиран от ЕС проект. Целта на кампанията е да се увеличи информираността в Япония за високите европейски стандарти по отношение на безопасността на храните, качеството и устойчивостта. Благодарение на СИП между ЕС и Япония митата върху говеждото месо постепенно ще намаляват в продължение на периода на прилагане на споразумението до достигане на 9 %. Това означава, че ирландските продукти от говеждо месо могат да бъдат продавани на конкурентни цени.

Допълнителни примери за сектори и дружества от други държави членки [могат да бъдат намерени тук](#).

Контекст

Със СИП се създават нови възможности за европейските земеделски стопани и производители на храни, като в същото време са изцяло защитени интересите на ЕС. Благодарение на споразумението 211 висококачествени хранителни продукта и напитки от ЕС (т.нар. „географски означения“) вече могат да бъдат продавани под своето собствено наименование в Япония и са защитени от имитация.

Освен това ЕС получи по-добър достъп до пазара на обществените поръчки в Япония, който е един от най-големите в света. Споразумението предлага също така по-добри условия за доставчиците на услуги, по-голяма мобилност за служителите в дружествата и рамка за взаимно признаване на професионалните квалификации.

ЕС и Япония се договориха да установят амбициозни стандарти по отношение на устойчивото развитие, като за първи път бе поет конкретен ангажимент по Парижкото споразумение относно изменението на климата.

Нарастване на износа на ЕС за Япония — примери

Продукт	Увеличение на обхванатия от споразумението износ*
Напитки	20 %
Вино	17,3 %
Ябълково вино	31,5 %
Чай	39,8 %
Макаронени изделия	14,9 %
Слънчогледово семе	39,9 %
Месо	12 %
Свинско месо	12,6 %
Замразено месо от животни от рода на едрия рогат добитък	221,0 %
Млечни продукти	10 %
Мляко и сметана	120,7 %
Масло	47,8 %
Сирене	7,0 %
Кожени изделия	14 %
Облекла	9 %
Облекла и допълнения за облеклата, за бебета	108,3 %
Електрически машини	16,4 %
Телефонни апарати и телекомуникационно оборудване	69 %
Дискове, ленти, носители за запамяване на данни	9,4 %

- Февруари — ноември 2019 г. спрямо февруари — ноември 2018 г.

За повече информация

[Споразумение за икономическо партньорство между ЕС и Япония](#)

Съобщение за медиите: [Търговското споразумение между ЕС и Япония влиза в сила](#)

Информационна бележка: [Основни елементи на споразумението за икономическо партньорство между ЕС и Япония](#)
[Информационни документи относно споразумението](#)

ПАЗАРУВАНЕ ОНЛАЙН: КОМИСИЯТА И ОРГАНИТЕ ЗА ЗАЩИТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ ОКАЗВАТ НАТИСК ВЪРХУ ТЪРГОВЦИТЕ ДА ПРИВЕДАТ ИНФОРМАЦИОННАТА СИ ПОЛИТИКА В СЪОТВЕТСТВИЕ С ПРАВОТО НА ЕС

Европейската комисия публикува резултатите от проверка в целия ЕС („машабна проверка“) на близо 500 електронни магазина, продаващи дрехи и обувки, мебели и домакински принадлежности, както и електрически уреди. Тази машабна проверка беше извършена от органите за защита на потребителите на 27 държави, координирани от Комисията. Констатациите показват, че две трети от проверените уебсайтове не спазват основните права на потребителите в ЕС.

Дидие Рейндерс, комисар по въпросите на правосъдието, заявя: „Недопустимо е в 2 от 3 случая при пазаруване от уебмагазин европейските потребители да не бъдат надлежно информирани за правата си във връзка с онлайн доставките. Правата, предоставени от ЕС, като например правото на връщане на стоката в срок от 14 дни, насърчават доверието на потребителите в пазаруването онлайн. Тези права не бива да бъдат изписвани с дребен шрифт.“

[Директивата на ЕС относно правата на потребителите](#) гарантира, че при извършването на онлайн покупка всеки потребител има право да получи ясна, точна и изчерпателна информация относно условията за доставка, правата на отказ и законовата гаранция, в случай че продуктът е дефектен.

Някои от основните резултати от проверката показват, че:

- Над една четвърт от набелязаните уебсайтове не информират потребителите как да се откажат от договора. Тази информация трябва да бъде представена по ясен и разбираем начин, като се посочва конкретно правото на отказ в срок от 14 дни от получаването на стоката, без да е необходимо да се дава обяснение за този отказ.
- Почти половината от набелязаните уебсайтове не посочват ясно срока за връщане на стоката, който е 14 дни от момента, в който потребителят е уведомил търговеца за намерението си да се откаже от договора.
- На над една пета от набелязаните уебсайтове първоначално показаната цена не е окончателната цена, тъй като в нея не са включени разходите за доставка, нито пощенските или други възможни допълнителни разходи, нито пък информация за това, че е възможно да бъдат начислени такива разходи.
- Над една трета от набелязаните уебсайтове не информират потребителите относно минималната двугодишна гаранция, в рамките на която стоката може да бъде поправена или заменена, или на потребителя да бъде възстановена платената сума, ако стоката е била дефектна към момента на доставката (дори ако това бъде открито по-късно).
- Въпреки че правото на ЕС възлага на търговците задачата да включат на своя уебсайт лесно достъпна връзка към [платформата за онлайн решаване на спорове](#) с цел информиране на потребителите за възможностите, с които разполагат в случай на спор, близо 45 % от всички проверени уебсайтове не са включили такава връзка.
- Една пета от набелязаните уебсайтове не спазват изискванията на [Регламента относно блокирането на географски принцип](#), който позволява на потребителите да пазаруват от уебсайтове, които не доставят до тяхната държава на пребиваване, при условие че могат да получат доставката на адрес в страната, обслужвана от търговеца, т.е. принципа на „пазаруване като местен жител“.

Като следващи стъпки националните органи ще проведат задълбочено разследване на посочените по-горе нередности и след това от търговците ще бъде поискано да коригират своите уебсайтове. Органите за защита на потребителите ще гарантират пълно привеждане в съответствие от страна на търговците, като прибегват, когато е необходимо, до националните процедури за принудително изпълнение.

Контекст

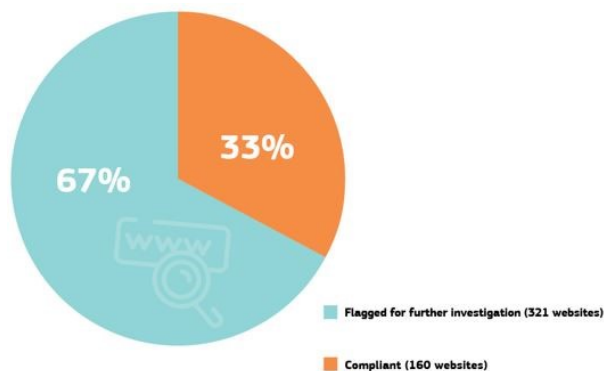
[Сътрудничеството в областта на защитата на потребителите](#) представлява мрежа от органи, отговарящи за прилагането на законодателството на ЕС за защита на потребителите с цел защита на интересите на потребителите във всички страни от ЕС, както и в Исландия, Лихтенщайн и Норвегия. За решаване на трансграничните въпроси техните действия се координират на равнище ЕС.

[Новият Регламент за СОЗП](#) се прилага от 17 януари 2020 г. и предоставя по-големи правомощия на органите за защита на потребителите, както и подобрява начина, по който Европейската комисия и органите на държавите членки могат да работят заедно за прекратяване на лошите практики спрямо потребителите.

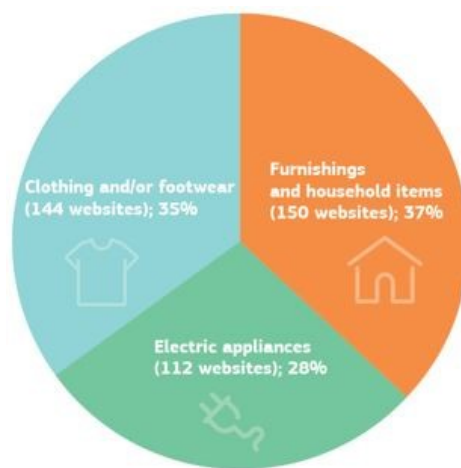
[Машабните проверки в целия ЕС](#) се извършват ежегодно от мрежата на органите за сътрудничество в областта на защитата на потребителите въз основа на общ въпросник, изготвен от Европейската комисия. Областта, която се проучва, съответства на най-често срещаните теми в жалбите на потребителите. Целта е да се обхванат възможно най-голям брой уебмагазини, така че да бъде обхваната обширна част от проверявания пазар.

За повече информация[Масщабни проверки — проверки на уебсайтове](#)[Регламент за защита на потребителите — информационен документ](#)[Вашите права като потребител при пазаруване](#)**Приложение**

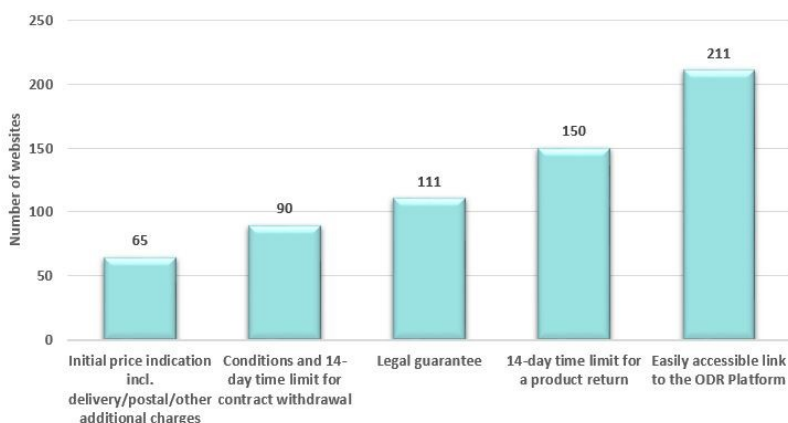
1. Бяха открити нередности на над 2/3 от уебсайтовете, поради което е необходимо допълнително разследване

2. Набелязаните уебсайтове бяха равномерно разпределени в категориите продавани стоки

3. От проверените уебсайтове липсваха редица различни елементи

Европейски информационен и иновационен център Враца
ENTERPRISE EUROPE NETWORK
 Тел.: 092 660271, 660273 Факс: 092 626308
 E-mail: een.vratsa@gmail.com, cci-vr@cci-vratsa.org

Европейската комисия, нито лице, действащо от името на Европейската комисия, не носят отговорност за начините, по които съдържащата се тук информация би могла да се използва. Мненията в тази публикация са тези на автора и не е задължително да отразяват политиките на Европейската комисия.

